

Finansministern
Statsrådet Per Edvin Sköld.

Kursens öppnande

Den av Taxeringsnämndsordförandenas riksförbund anordnade kursen för ordförande i beredningS- och fastighetstaxeringsnämnder ägde rum i Medborgarhuset i Stockholm dagarna 10—12 sept. 1951. Vid kursen voro dessutom närvarande riksskattenämndens ordförande, generaldirektör Rolf Dahlgren, representanter för finansdepartementet och kammarrätten, rikets landskamrerare och taxeringsintendenter, skogssakkunniga samt ett antal inbjudna för olika intresseorganisationer. Inalles närvoro omkring 500 personer.

Genom statsbidrag hade möjliggjorts att utbetala reseersättningar och dagtraktamenten till utom Stockholm och dess omedelbara närhet boende ordförande. En del kommuner hade därjämte bekostat resor o.d. för ordförandena i sina nämnder.

Kursen hölls i överensstämmelse med det program, som återfinnes i Skattenytt nr 7.

Riksförbundets ordförande, red. Al Vanner, hälsade de närvarande välkomna och anhöll, att finansminister Sköld måtte öppna kursen.

Finansminister Sköld höll därefter följande anförande:

Sedan det sista världskrigets utbrott ha vi här i Sverige nalkats de allmänna fastighetstaxeringarna med stor tveksamhet. Vi väntade först i

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:13:59

sju år, och därefter ha vi åter väntat i sju år.

Denna tvekan är ju lätt förklarlig. Kriget medförde stora förändringar i penningvärdet både ute i världen och här hos oss. Vi företogo en fastighetstaxering sedan kriget hade slutat. Då kunde man ännu leva i den förhoppningen, att allting skulle så att säga återgå till ordningen, att normala förhållanden skulle inträda, att produktionen i världen skulle utvecklas och bli tillräcklig för att mer än väl täcka fredsbehoven med en allmän återgång av prisnivån som resultat och en höjning av penningvärdet. Det var därför ganska naturligt att vi vid den förra allmänna fastighetstaxeringen tvekade att ansluta taxeringsvärdena till det levande livet, till den marknad på fastigheter som då rådde.

Nu äro vi ett gott stycke längre fram i tiden, och nu kunna vi väl säga att förhoppningarna om att den sänkning av penningvärdet, som kriget medförde, skulle återgå äro skrinlagda. Det är ingen som vågar tro på det. Det skulle därför kanske tyckas naturligt att vi nu gjorde en anpassning, men tvekan står kvar. Vi ha nämligen under de senaste åren fått uppleva en rustningsforce ute i världen vilken lett till starka prissteg-ringar i alla länder, även hos oss, och därmed till en ytterligare sänkning av penningvärdet. Vi veta icke hur denna fas till slut skall komma att vända sig, men det är väl sannolikt — därom vittnar en allt större enstämmighet bland de ekonomiska experterna — att det inte ens i detta fall blir någon full återgång. Hur som helst äro vi emellertid tveksamma, och det är naturligt att vi ställa oss avvaktande.

Detta är en sida av saken. En annan sida är att vi måste akta oss för att komma i det läget att taxeringsvärdena alltför mycket avvika från fastighetsmarknadens utslag i praktiken. Göra vi det, komma både taxeringen och taxeringsvärdena att bli nulliteter. Fastighetstaxeringarna spela visserligen numera inte samma roll ur beskattningssynpunkt som tidigare, men på kreditmarknaden och på många andra områden ha taxeringsvärdena haft en bestämd uppgift att fylla, och någon nytta skall man väl ha av den kostsamma apparat som en fastighetstaxering är. Vi få alltså beakta även den sidan av saken, att taxeringsvärdena inte få ligga så långt från marknadsläget att vi måste betrakta dem såsom härrörande från en helt annan värld, ty då blir ju nyttan av fastighetstaxeringen relativt begränsad.

Detta är vad jag skulle vilja säga om de allmänna riktpunkterna för den nya fastighetstaxeringen. Men det är inte bara denna rent allmänna ekonomiska synpunkt man bör lägga på frågan. Det har inträffat så mycket annat som gör att gamla märken inte längre hålla. Många nya inflytelser över fastighetsmarknaden ha börjat spela sin roll. Jag skall inte räkna upp dem här, men jag kan exemplifiera dem. Vi ha hyresregleringen när det gäller hyresfastigheter. Vi ha den allmänna bostadsbristen när det gäller egnahemmen, och vi ha den rationalisering som steg för steg har genomförts inom jordbruket. Denna är delvis en frukt av en långsiktig rörelse som hänger samman med att jordbruksbefolkningen blir allt mindre och att maskinerna sköta alltmer av arbetet, men den sammanhänger också med mera kortsiktiga ting såsom den allmänna läggningen av livsmedelsproduktionen i världen, vilken i sin tur är influerad av så många tillfälliga omständigheter att man inte kan bedöma hur utvecklingen på längre sikt skall te sig. Denna rationalisering inom jordbruket — jag använder bara detta stora sammanfattande begrepp — har naturligtvis åstadkommit en viss upplyftning av lönsamheten och en ny uppskiktning av lönsamheten olika fastigheter emellan, något som man inte kan undgå att ta hänsyn till.

Alla dessa ting som jag nu har vidrört och många andra komma att

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:13:59

bli föremål för överläggningar som syfta till att skapa någotsånär enhetliga normer för taxeringen. Det blir överläggningar centralt här i Stockholm för hela landet som vanligt, och det blir som vanligt överläggningar ute i länen där man skall försöka diskutera sig fram till riktlinjer som kunna tjäna enhetligheten. Men det är nu liksom förr inte meningen att det skall bli någon schablontaxering, att man bara skall göra procentuella förändringar av de gamla taxeringsvärdena. Det måste fortfarande bli en individuell taxering. Det är vad lagen påbjuder, och det måste också vara huvudlinjen.

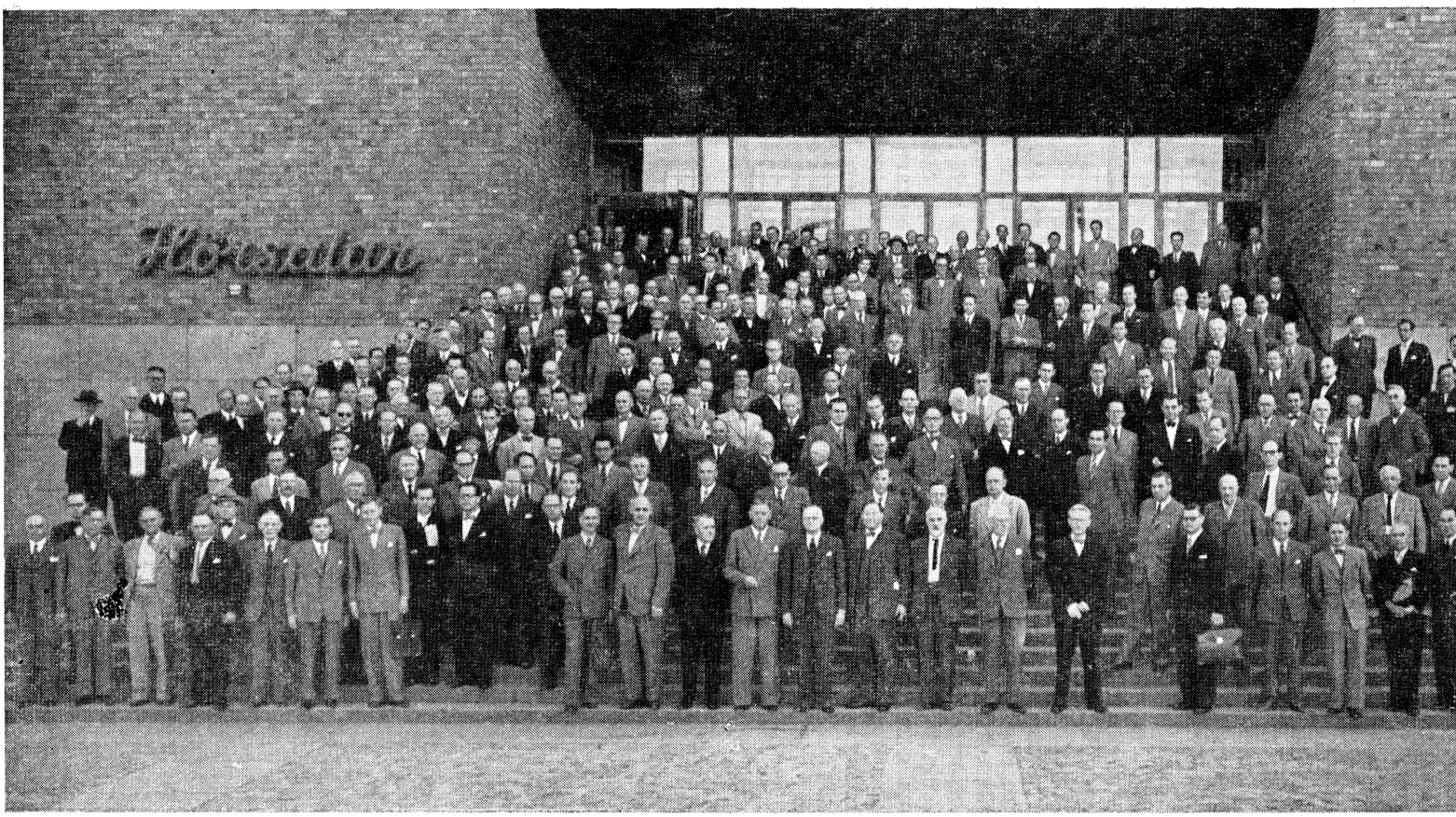
När nu läget inbjuder till så stor tveksamhet, när det är så många omständigheter som spela in — många mer än vid tidigare tillfällen — är det naturligtvis av den allra största betydelse att så många som möjligt av de människor som skola leda denna fastighetstaxering inte bara besitta lagkunskap, inte bara behärska taxeringens teknik, inte bara ha lokal erfarenhet, utan också ha varit i tillfälle att ta del av de allmänna, större överblickar utan vilka det är omöjligt att i dagens läge nå fram till ett gott resultat.

Jag hoppas att den kurs som nu börjar skall tjäna detta syfte och hjälpa oss att få en så rättvis och enhetlig taxering som möjligt. Med dessa ord ber jag att få förklara denna kurs öppnad.

*

Härefter utsågos att leda förhandlingarna hrr kamrer Axel Bendrik, Söderhamn, riksdagsman Rudolf Anderberg, Vollsjö och häradsskrivare R. Olin, Ljungby. Sekreterare voro förbundets sekreterare häradsskrivare Gustaf Åhström och taxeringsinspektör Sven Villner, Mariestad.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:13:59

Kursens deltagare samlade på Medborgarhusets trappa